

Leikkaussali- ja anestesia-sairaanhoitajien kliiniset erikoistumiskoulutukset on priorisoitava

Suomen Sairaanhoitajat esittää, että seuraavaksi suunniteltavat ja pilotoitavat sairaanhoitajien kliiniset erikoistumiskoulutukset on kohdennettava intraoperatiiviseen hoitotyöhön: leikkaussalihoitotyöhön ja anestesiahoitotyöhön. Nämä erikoisalot edellyttävät syvällistä kliinistä erikoisosaamista, jota sairaanhoitajan peruskoulutus ei tarjoa. Osaamisvaje vaarantaa potilasturvallisuuden, kuormittaa henkilöstöä ja heikentää terveydenhuollon kriisinsietokykyä. Erikoistumiskoulutusten priorisointi näille aloille on välttämätöntä ja kiireellistä.

Suomen Sairaanhoitajat oli mukana STM:n selvitystyössä ([2024:9](#)), jossa kartoitettiin hyvinvointialueiden tilannetta ja tarvetta sairaanhoitajien kliinisille erikoistumiskoulutuksille. Selvitys vahvisti hoitotyön kentän pitkään tunnistaman tilanteen: erikoistuneista sairaanhoitajista on merkittävä pula, ja kliinisen erikoisosaamisen tarve kasvaa kaikilla palvelutasoilla.

Sairaanhoitajien erikoistumiskoulutusten on päästävä pysyvän valtion koulutuskorvauksen piiriin

Vuonna 2024 kliinisten erikoistumiskoulutusten kehittäminen eteni, kun psykiatrian ja mielenterveyden hoitotyön sekä gerontologisen hoitotyön koulutusten suunnitteluun osoitettiin kertaluonteinen valtion rahoitus. Joulukuussa 2025 myönnettiin uusi määräraha erikoistumiskoulutusten suunnitteluun. Nyt ratkaisevaa on, että rahoitus kohdennetaan niille erikoisaloille, joilla osaamisvaje on kriittisin ja vaikutukset potilasturvallisuuteen suurimmat.

Kertaluonteiset määrärahat eivät riitä turvaamaan koulutusten jatkuvuutta. Kliinisten erikoistumiskoulutusten on päästävä pysyvän valtion koulutuskorvauksen piiriin, ja niiden suunnittelu ja toteutus tulee tehdä tiiviissä yhteistyössä ammattikorkeakoulujen ja työelämän kanssa hyvinvointi- ja yhteistyöalueilla.

Seitsemän kriittisintä hoitotyön kliinistä erikoisalaa

STM:n selvityksen ja Suomen Sairaanhoitajien asiantuntijajaaostojen arvioiden perusteella kriittisimpiä hoitotyön kliinisiä erikoisaloja ovat psykiatrian ja mielenterveyden hoitotyön sekä gerontologisen hoitotyön lisäksi palliatiivinen hoitotyö, diabeteksen hoitotyö, intraoperatiivinen hoitotyö, neurologinen hoitotyö, tehohoitotyö ja sydänsairauksien hoitotyö. Näistä intraoperatiiviset erikoisalot ovat kiireellisimpien joukossa.

Leikkaussali- ja anestesia-sairaanhoitajien työ on vaativaa asiantuntijatyötä, johon perehtyminen ilman erikoistumiskoulutusta kestää vuosia ja kuormittaa työyhteisöjä. Tulevassa tasopalkkajärjestelmässä intraoperatiivisen hoitotyön sairaanhoitajat on luokiteltu vaativiin asiantuntijatehtäviin, mikä edellyttää myös selkeää ja kansallisesti tunnistettua koulutuksellista perustaa.

Myös tehohoitotyön erikoistumiskoulutusta on kaivattu vuosikymmeniä. Neurologisessa hoitotyössä erikoistumistarve on STM:n selvityksen mukaan suhteellisesti suurin, sillä koulutusta on tarjolla vähän. Neurologinen ja neurokirurginen hoitotyö kattaa laajan ja vaativan kokonaisuuden akuuttipäivystyksestä kroonisten neurologisten sairauksien hoitotyöhön.

Tarve sairaanhoitajan kliiniselle urapolulle on kriittinen

Suomen Sairaanhoidajat on tehnyt pitkäjänteistä vaikuttamistyötä sairaanhoitajien kliinisten erikoistumiskoulutusten ja erikoissairaanhoidajanimikkeen palauttamiseksi. Vuosien säästöt täydennys- ja lisäkoulutuksesta ovat johtaneet merkittävään osaamisvelkaan ja kasvattaneet perehdytyskuormaa kestäättömälle tasolle ([Suomen Sairaanhoidajien sairaanhoitajakyselyt](#)). Tämä kuormittaa sairaanhoitajia ja heikentää hoidon laatua.

Sairaanhoidajille on luotava selkeä kliininen urapolku ja uramalli ([APN-raportti 2023](#)). Kehittymis- ja kehittämishaluisille sairaanhoitajille on tarjottava mahdollisuus syventää osaamistaan sairaanhoitajan työssä, ei siirtyä pois kliinisestä työstä. Tämä tukee potilasturvallisuutta, henkilöstön sitoutumista ja terveydenhuollon kestäväää kehittämistä sekä perusterveydenhuollossa että erikoissairaanhoidossa.

Helsinki 29.1.2026

Suomen Sairaanhoidajat

Heljä Lundgrén-Laine, puheenjohtaja

Anne Pauna, toiminnanjohtaja

Liisa Karhe, erityisasiantuntija

Anne Pienimaa, erityisasiantuntija

Lisätietoja: liisa.karhe@sairanhoidajat.fi; anne.pienimaa@sairanhoidajat.fi